

Arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Deres ref: 18/3946-23

Vår ref:
19/71

Vår dato: 12.11.2019

Rett til kontantytelser under opphold i et annet EØS-land

Vi viser til brev fra Arbeids- og sosialdepartementet av 29.oktober 2019.

I samsvar med bestillingen redegjør direktoratet for følgende:

- Hvordan vil direktoratet sikre at korrekt praktisering blir tydeliggjort og implementert i etaten?
- Hvordan vil direktoratet håndtere denne saken videre? Vi ber om en plan for håndtering av tidligere og pågående saker, spesielt overfor berørte.

Hvordan vil direktoratet sikre at korrekt praksis blir tydeliggjort og implementert i etaten?

Direktoratet har gjennomgått og gjort de mest nødvendige endringene i EØS-rundskrivet knyttet til artikkel 21 og ytelsene arbeidsavklaringspenger, sykepenger og pleiepenger. Det gjenstår noe arbeid i folketrygd-rundskrivene til arbeidsavklaringspenger, sykepenger og pleiepenger. Dette arbeidet er satt i gang i uke 46 og vil bli sluttført i uke 48.

Det er publisert fagmeldinger på fagområdene arbeidsavklaringspenger, pleiepenger og sykepenger. Rutinene for NAV-kontor og NAV Arbeid og Ytelser er oppdatert og det er utarbeidet saksbehandlingsveiledere på disse områdene når det gjelder opphold i EØS. Behandlingen av nye saker på områdene skjer nå etter ny rutine.

Informasjon om endringene ble sendt til alle berørte enheter 28.10.19 sammen med muntlig informasjon i lederlinjen. Det følges opp at den nye praksisen blir overholdt.

Hvordan vil direktoratet håndtere denne saken videre? Vi ber om en plan for håndtering av tidligere og pågående saker, spesielt overfor berørte.

For å gjennomgå og behandle alle tidligere og pågående saker har arbeids- og velferdsdirektøren etablert flere innsatsteam. Teamene består av saksbehandlere og veiledere fra NAV-kontor, NAV Arbeid og Ytelser, NAV Klageinstans, NAV Kontroll og

ARBEIDS- OG VELFERDS DIREKTORATET

Postadresse: Postboks 5 St. Olavs plass // 0130 OSLO

Besøksadresse : Akersgaten 64-68 // 0180 Oslo
Tel: 21 07 00 00

www.nav.no

økonomilinjene. Det er etablert en innsatsledelse med representanter fra alle berørte avdelinger/ linjer. Ressursinnsats per 11. november 2019 er ca. 50 personer.

I tillegg er det satt opp dedikerte ressurser hos NAV Kontaktsenter som besvarer henvendelser fra brukerne.

Arbeidet med de mest alvorlige sakene ble satt i gang umiddelbart. Det gjaldt saker med løpende innkreving og trekk i lønn eller trygd. Sakene er identifisert og arbeidet er slutført i løpet av noen dager. Samtidig er alle domfelte oppringt, dvs de 48 sakene som NAV Kontroll har oversendt riksadvokaten. Nå ringes 46 personer som er anmeldt av NAV uten at dette har ført til domfellelse, blant annet fordi politiet har henlagt saker. Anmeldte og domfelte personer vil også bli prioritert i videre saksbehandling. Samtidig sendes brev til brukerne hvor vi informerer om at innkreving er stanset og at saken er oversendt innsatsteamet i NAV Arbeid og ytelse eller innsatsteamet i NAV Klageinstans, avhengig av hvor saken om tilbakekreving sist ble behandlet.

Alle brukere som tar kontakt med NAV Kontaktsenter får skriftlig tilbakemelding om at vi har vurdert sakene deres. Aktuelle saker blir oversendt til saksbehandling for ny vurdering, mens de andre får tilbakemelding om at deres sak ikke er relevant å vurdere, med en kort begrunnelse.

Det utarbeides maler for ulike varianter av informasjonsbrev og vedtaksbrev for å sikre likbehandling og god kvalitet i saksbehandlingen. Rutiner og grensesnitt gjennomgås for å få god saksflyt mellom innsatsteamene.

Status i dette arbeidet er per 11.11.19:

- Alle domfelte (48) har blitt kontaktet per telefon, man har oppnådd kontakt med 41 personer. Listen over domfelte er ikke uttømmende, og antall domfelte vil trolig øke noe som følge av gjennomgang hos politiet og NAV Kontroll.
- 175 saker er oversendt NAV Innkreving for midlertidig stopp av trekk. 74 av disse gjelder trekk i ytelse fra NAV. Alle saker med trekk i ytelse er stoppet hos NAV Innkreving i Skatteetaten. Det vil kunne ta noen dager før f.eks. arbeidsgivere klarer å stoppe trekkene. Fortsatt er det en del åpne saker hos Skatteetaten. Disse vil bli prioritert slik at de ikke blir fulgt opp videre med sikte på innkreving.
- Ett av innsatsteamene identifiserer saker som er aktuelle for ny vurdering med bakgrunn i en uttrekksliste fra IT-systemet Arena. Listen inneholder 4155 AAP-saker med tilbakekrevingsvedtak med hjemmel «Utland».
- 719 saker er gjennomgått, hvorav 376 saker er overført til saksbehandling da de kan være aktuelle for ny behandling. Dette innebærer at tidligere anslag på ca. 2400 brukere som kan være berørt av feilen opprettholdes.
- I overkant av 1000 personer har ringt NAV Kontaktsenter.

Plan for håndtering av tidligere og pågående saker, spesielt overfor berørte.

Arbeidet med de mest alvorlige sakene ble satt i gang uten en detaljert plan. Direktoratet trenger å vite mer om omfang av ulike typer saker og alvorlighetsgrad før det kan utarbeides mer detaljerte planer. Målsetting, tidshorisont og kapasitet skal vurderes løpende når erfaring fra behandlingen har gitt oss et tilfredsstillende erfaringsgrunnlag.

Arbeids- og velferdsdirektoratet fortsetter arbeidet med å gjennomgå datauttrekk hvor det mest sannsynlige er relevante tilbakekrevings saker. Samtidig settes noen ressurser inn på arbeidet med å finne mer treffsikre kriterier og kjennetegn på tilbakekrevings saker, som kan være relevante, men som ikke er lett tilgjengelige i våre IT-systemer.

Arbeidet med å tilrettelegge for etterbetalinger i samarbeid med skatteetaten vedrørende skatteproblematikk, rapportering og innkreving i berørte saker er startet opp.

NAV Klageinstans skal behandle alle klage- og ankesaker som enten klageinstansen eller Trygderetten har avgjort etter 1. juni 2012 der EØF 883/2004 artikkel 21 ikke har vært tilstrekkelig vurdert.

I brevets siste punkt ber departementet om en redegjørelse for hvordan Arbeids- og velferdsetaten er innrettet for å jobbe med EØS-forordninger og vurderinger av etatens praktisering av regelverket, samt vurdering av etatens kompetanse for å sikre at praksis er i tråd med regelverket. Arbeids- og velferdsdirektoratet vil som avtalt komme nærmere tilbake til dette.

Arbeids- og velferdsdirektøren har bedt internrevisjonen kartlegge

- a) Hva skjedde i NAV i forbindelse med at forordningen ble vedtatt, og trådte i kraft i Norge?
- b) Hva skjedde i NAV etter at Trygderetten avsa dommer som gikk imot NAVs tolkning av regelverket høsten 2017, og frem til at praksis ble endret høsten 2019.

For direktoratet er det viktig å få gjort en grundig vurdering av hva som vil være hensiktsmessige tiltak fremover. Vi ber derfor om at direktoratet får frist til å besvare dette punktet så snart Internrevisjonens undersøkelse foreligger og direktoratet har fått tid til å gå gjennom denne.

I tillegg er det satt i gang et arbeid med en gjennomgang av EØS-rettslige forpliktelser for øvrige ytelse, med frist for leveranse 2.12.19.

Vennlig hilsen

Sigrun Vågang
arbeids- og velferdsdirektør

Kjersti Monland
ytelsesdirektør